

VLIV VĚKU NA GENTLEMANSKÉ CHOVÁNÍ VŮČI ŽENÁM

Pojem gentleman pochází z anglického prostředí, přičemž třída „gentlemanů“ je v Anglii považována za „nejexkluzivnější klub na světě“. Nejdůmyslnějším pokusem o oživení a revizi gentlemanství byla postava Jamese Bonda, který byl ztělesněním a ikonou pravého anglického gentlemana v moderním pojetí (Collins, 2002). Když se řekne gentleman, napadne nás mnoho synonym a podstatných slov. Ladislav Špaček, česká ikona etiky uvádí, že pojem gentleman má velice komplexní definici a lze si pod ním představit např. zdvořilost, galantnost, elegance, respekt k okolí, a především slušné chování (SC&C market research, 2015). Když si zadáme do google vyhledávače slovo gentleman, objeví se nespočetné množství novinových článků o tom, jak se stát gentlemanem, 9 pravidel, jak poznáme pravého gentlemana a jestli už gentlemani vymřeli, nebo že ženy touží po moderní verzi gentlemana. Cílem této práce bylo zjistit, zda věk mužů ovlivňuje jejich gentlemanské chování vůči ženám. Toto chování bylo měřeno na **dvou škálách, zdvořilost a mravnost**. Výběrový soubor tvořilo 171 mužů ve věku 15 – 70 let.¹

LINEÁRNÍ REGRESE

Závislé proměnné²

- *Skóre subškály mravnost*
- *Skóre subškály zdvořilost*

Škála mravnost vznikla součtem bodového hodnocení několika položek, jejich vnitřní konzistence měřená Cronbachovou alfou byla 0,68. Škála zdvořilost vznikla součtem bodového hodnocení několika položek, jejich vnitřní konzistence měřená Cronbachovou alfou byla 0,61.

Regresor:

- *Věk*

¹ Data byla získána z projektu #180 *Škála gentlemanství vůči ženám* (Aneta Čermáková, Barbora Jansová, Karolína Martinková, Sabina Richterová, 2019).

² Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=383>.

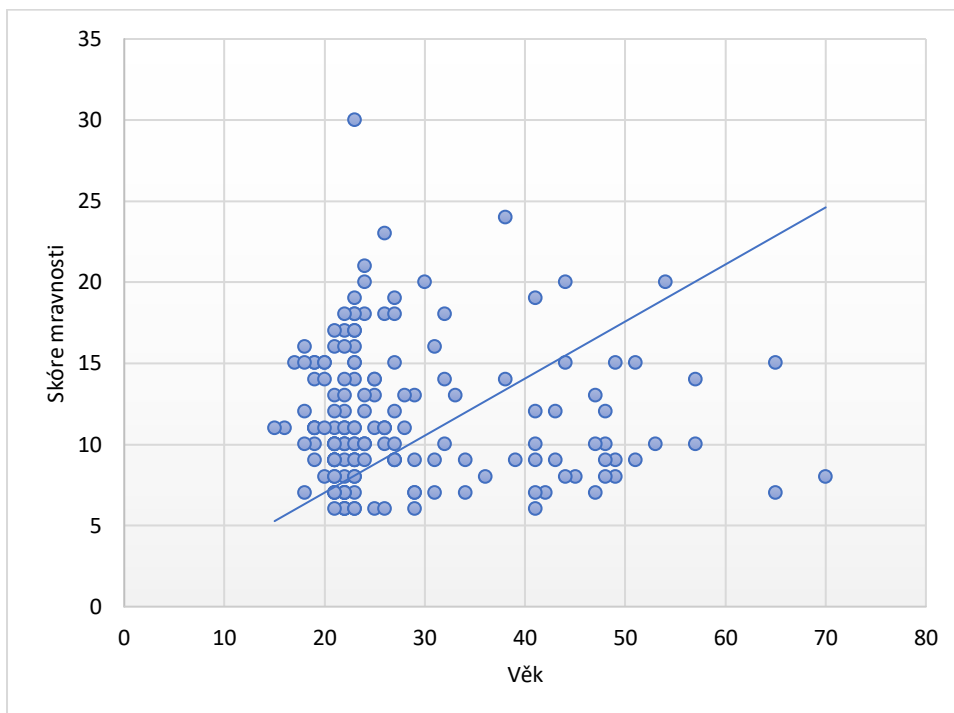
Tab. č. 1: Výsledky lineární regresní analýzy - mravnost

Efekt	Odhad parametrů pro mravnost						
	Regresní parametr	Std. chyba	Testové kritérium t	p-hodnota	-95,00 % IS	95,00 % IS	Standard. regresní koef. Beta (β)
Věk	0,348	0,014	24,191	<0,001	0,320	0,377	0,881

$R^2=0,776$

Hodnota regresního koeficientu je 0,348 a p-hodnota jeho testu významnosti je nižší než 0,001. To znamená, že regresní koeficient je statisticky významný. Dle indexu determinace ($R^2=0,776$) věk vysvětluje 77,6 % variability skóre mravnosti.

Dle lineární regresní analýzy lze sledovaný vztah popsat rovnicí: $\text{Mravnost}=0,348 \cdot \text{Věk}$. S rostoucím věkem se tedy zvyšuje skóre mravnosti. Dle hodnoty regresního koeficientu se s každým rokem zvyšuje skóre mravnosti o 0,348 bodů. Následující graf zobrazuje tuto závislost skóre mravnosti na věku s vypočtenou regresní přímkou.

Obr. 1: Regresní přímkou závislosti mravnosti na věku

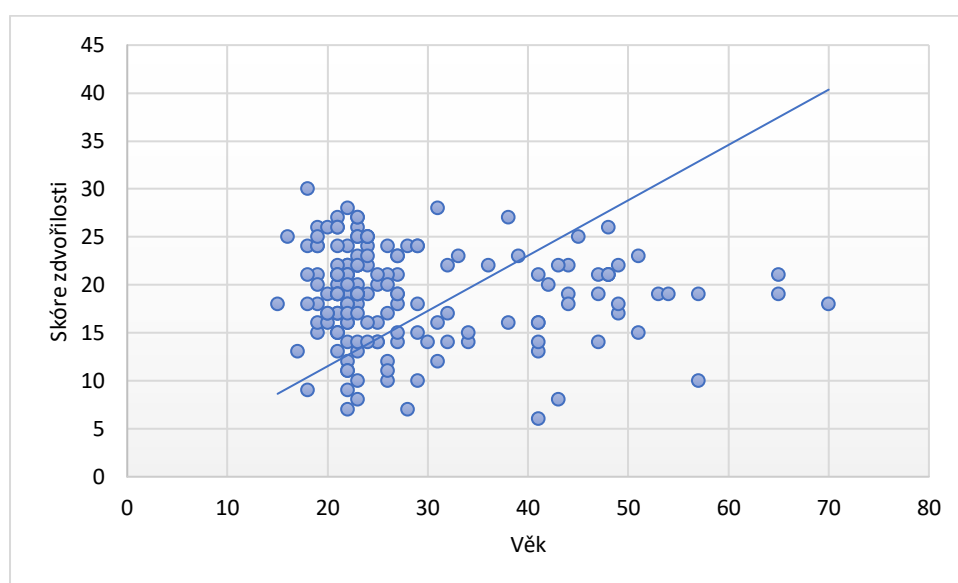
Tabulka č. 2: Výsledky lineární regrese - zdvořilost

Efekt	Odhad parametrů pro zdvořilost						
	Regresní parametr	Std. chyba	Testové kritérium t	p-hodnota	-95,00 % IS	95,00 % IS	Standard. regresní koef. Beta (β)
Věk	0,577	0,022	26,619	<0,001	0,534	0,620	0,899

$R^2=0,808$

Hodnota regresního koeficientu je 0,577 a p-hodnota jeho testu významnosti je nižší než 0,001. To znamená, že regresní koeficient je statisticky významný. Dle indexu determinace ($R^2=0,808$) věk vysvětluje 80,8 % variability skóre zdvořilosti.

Dle lineární regrese lze sledovaný vztah popsat rovnicí: $Zdvořilost=0,577 \cdot Věk$. S rostoucím věkem se tedy zvyšuje skóre zdvořilosti. Dle hodnoty regresního koeficientu se s každým rokem zvyšuje skóre mravnosti o 0,577 bodů. Následující graf zobrazuje tuto závislost skóre zdvořilosti na věku s vypočtenou regresní přímkou.

Obr. 2: Regresní přímkou závislosti zdvořilosti na věku

POPIS VÝSLEDKŮ

Lineární regrese byly provedeny bez zařazení absolutního členu do rovnice. V případě jeho zařazení totiž nedošlo k prokázání vlivu věku na mravnost a zdvořilost. Analýza prokázala souvislosti mezi věkem a gentlemanstvím vůči ženám jak z pohledu mravnosti, tak zdvořilosti. Dle kladných regresních koeficientů můžeme usuzovat na přímo úměrnou závislost. Můžeme

tedy říct, že s rostoucím věkem roste skóre mravnosti i zdvořilosti. Dle standardizovaných regresních koeficientů ($\beta_M=0,881$; $\beta_Z=0,899$) má věk na obě škály podobný vliv, na mravnost trochu menší než na zdvořilost. Podle vysokých hodnot indexů determinace ($R^2_M=0,776$; $R^2_Z=0,808$) má věk na gentlemanství výrazný vliv. Pouze zhruba z pětiny mají na vývoj gentlemanství vliv i jiné faktory.³

LITERATURA

Collins, M. (2002). The fall of the English gentleman: the national character in decline, c.1918–1970, *Historical Research*, Volume 75, Issue 187, Pages 90–111. <https://doi.org/10.1111/1468-2281.00142>.

SC&C market research (2015). *Kdo je dnes gentleman?* Získáno 3.5.2024 z: https://scac.cz/wpcontent/uploads/2019/04/GENTLEMAN_2-compressed.pdf.

³ Použitá data byla získána metodou, která není skutečným psychologickým testem. Tedy i získané hodnoty a závěry musíme brát pouze jako výsledky sloužící pro studijní potřeby v rámci projektu pro předmět *Vicerozměrné statistické metody* a nevyvozovat z nich jakékoli závěry.